

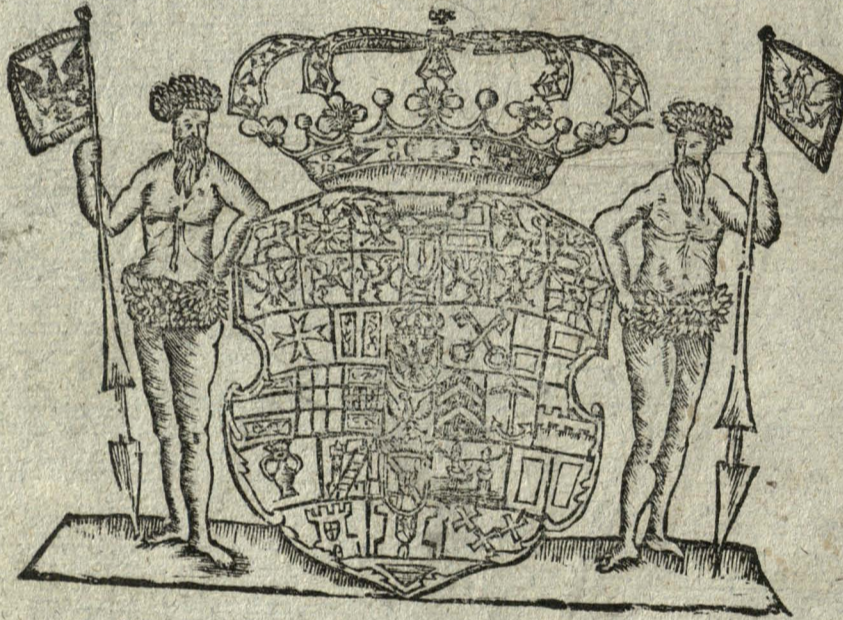
Publicit Dom Ap Epiph 1800.

E-740

Sromata

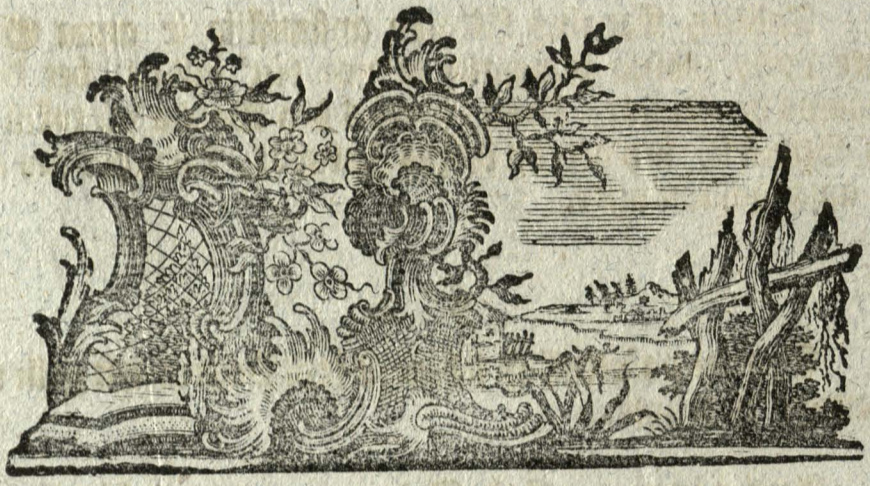
apie

pasuttusius Szunnis.

Berlinej' 20toj' Dienoje Rowinnio Menesio Mette 1797 isdita.

Karalauczuje,
Nastats isspauka per G. L. Artungq, Karalaus Druforu.

Szaloningas Prusū Karalus kittūmi wissiemš Prusū Padonams

Zinne dūda, jog jau per Gromatq nū 20'os Diends Rominnio
Menesio Mette 1767, ir pirm to jau palepta bumus, kad Szun-
niems tas Daikts po Liezumjo esās, nū Woleczū Tollwurm
wadinnams, turētū ispjaujamas buti, kadangi toczēs wissī
mīslis ir per tiesq prieme, kad, jey kittrokte Szunnys, kurriems
tas Daikts po Liezumju ispjautas buwo, ir pasfui pasutte bey
bille kam ikande, taczaus iskada is to ne atsiradus, todeley Ka-
ralus toczēs sawo Zemesa Wyrus isrinko, tam istate, priselt dawe,
ir jlems kaip reiskalinga buwo, prirode, kad ta Daikta po Liezum-
ju Szunniems ispjautu.

Taczaus tiek Naudos is to ne atsirado, kiek Karalus sa-
lauke, bet Landrotai ir Liekorei tankien is luddijs, jog Banda bit-
tokiu Szunnu, kurriems tas Daikts po Liezumju ispjauts buwo,
ikasta, taczaus pasutto.

Todēley Karalus fittaiपो अप्सिमिस्लिो ir anna Cromata
Mette 1767 isbūta daugiaus ne nor dūt' gillūti, bet fittokius
Staisimus darnti nor, kūmi Zmones bey Banda nū tokū passut-
tusū Szunniū, bey nū tōs didžs Iskadds, kurri per jās atširan-
da, apsaugojami butu.

§ I.

Szunni pasuttusi is sekanczū triū Pasirodimū galli ir turri
numannyt' ir pažyst'.

Ant pirmo. Kad Szū jau ne taip linksmas, ne taip
drasus ar budrus, ir ne taip paklusnus yra, kaip pirma buvo, bet
kad jau ney smutnas, passileidžs, wiss' nū Zmonū atšiferra, pa-
silejsa, tikrū Czesū est ne ateina, arba ateinžs, kas jam est' pa-
statta, tikt ūsta ir palikka; Kad ilgay Wandens ne gerra, Gas-
padorui ji šaukianczam rods dar klausa, ji dar pažysta, ūdegg
dar pamoj', dar prie Auisū ir ūdeggōs nutwert', glostiti arba ant
Rankū imt' dūdas'; Kad sumdyts Riski ant Medzoklēs, arba na-
mej Kaules rods dar wēja, bet tarzans tai wiskā be Lusto dara;
Kad kibbits, tojau prišoka ir kanda; Kad jo ilgais, jo tylaus
pastoja ir ne miegant i tamsus Kampus, lyg' Szwēds bijžs, pa-
lenda, ir priš tq, kurs ji is eze šaukia, iengū ir Gaspadorus
butu, uršcia, o tikt' ne loja; Kad Akimis jau ne tikray prireg',
jās ūmerkia — arba kad wiss' ašarauja; Kad Auisis bey ūdegg
žemyn paleidža — ir galausey šokte i kōznā Daiktā šoka, kurri
po Akū randa, arba kurri jam kas dūi nor.

Is wissū fittū minnetū Pasirodimū rods jau galetum' nu-
mannyt', kad Szū pradeda pasust', bet tai su tikra Tensybē tik-
tai dar ne galli zinnot', kadangi ir dar daug fittū Liggū tarp
Szunniū randasi, kurros is Pradžs taipo passiroda. Tarzans ir
jau galetum sakyt', kad pasūs, ypaczēy kad Szunnis, tamme
Rampe, arba tamme Czesē fittaiपो passiroda, kad labbay sausas,
labbay šiltas, arba labbay šaltas ūrs yra; tolaus, kad Szū
šlektus ir supuwusus Daiktus est gamo, o Wandens gērt' nega-
mo; gallausey, kad rasi jau nū fittū pasuttusio Szunniēs galletu
ekastas buti.

Jey Szunnis fittaiपो, kaip eze sakyta, isširoda, tai sa-
kom, jie tylomis pasutte yra; bet fittaiपो ne wissi Szunnis,
neygi

neigi per logu Ezēšā taipo issiroda, bet nekuerie tiktai trumpā
Ezēšā — butent kokiās 12 arba 24 Stumdas taipo gra.

Ant antro. Eze tai wišš, kas pirma sakta gra, dar
daugiaus ir aiskiaus prie Szunnēs issiroda, butent, jissai jau tikt'
Mazumma, arba nieko giedeti ne gal, kad ir kazin' kas jē kauktu;
dar smutnaus pastoja, Akkimis dar maczaus reg', kožno Zmo-
gaus bijas' ir kožnam is' Kelo bega; Labdan' istroskes' gra, Liežu-
wis jam is' Snukio žemyn' kaba, taczaus kožnā Gerina wēn-
gia; ne joki Zmozy aplink' samē ne keuca —; ne toja, arba
tikt' užkimmusi Balsū; kožnā kurs artinasi, nūdingas' ir smer-
tikšais Dancimis ikanda; wišš' kramta ar wabalaja nū Liežuwo
jam wišš' bšaurus Sptaudulys nubega, Snukis wišš' atoaras
ir puttojas; nū Stumdas i Stumba smarkiaus pastoja; aplin-
kuy begines', sawo Gaspadoraus bijas', nū jo bega, ir kožnā Zmo-
gy nutwērg, kurs jam priekšais ateina; is' Pradžos pamazi o tolaus
greiczaus bega; Galwa, Ausis ir u' regā žemyn' nuleidžā, u' begā
tankien po Pilwū laika; tankien tiesog' y wienū Keiū bega, bet
umay sugryšta, ir Litturlinkay nubega, tankien su dywūni
Greitumū; bet Wandeni, arba Lūky, wandeniui lhay pamā-
tas, umay sugryža, ir lhy su Baimē ballin bega; taczaus šittis
pasfutinnis Zēnkias ne wiššados issiranda, nēsa ir daug pasutusi
Szunnū gra, kurrie tiesof' i Wandeni is'oka ir per ta perplaukia.

Ant treczo. Eze tai numannyš. Akkis tokio jau lab-
ban pasutusi Szunnēs raubonos, kaip Ugnis, weil pastyrusios
Galwof' stow; weil skaudzen' šēn ir ten suktaš, ir Liežuwis taip
melina, kaip Szwinnis, is' Snukio žemyn' kaba; Kitti Szun-
nys, dar sweiki esant, jam is' Kelo bega, i jē ne toja, arba jē
tikt' ne wēja; o jey jam is' begti ne gal, tai jam tikt' ne prisišten-
gia, bet su Baimē ant Žemes paršiguld', ir linksmais priekš
jē issiroda. Gallausen' toks' Szū nū Diendōs i Dienā silpne-
snis pastoj', wos paeiti galis, o Galle pradeda pūlinēt. Usarōs
jam labjiaus is' Akkū bega; Plankai antšryn' kēlū; Galwa jo
ilgiaus, jo daugiaus žemyn' lenkia; Liežuwis jūdas pastoj' o
Puttis Sūkijē daugšinnas'; wiššados su Snukiu aplink' gauda,
ir ikanda, kurs jam artinasi; šzen ir tēnink' mētasi, arba tan-
kien butinay pailšes, ant Žemes parpūla; šilpnay wel atškel —
ir sankien atšikwēpia; gallausen' lhy nū Numirtulio nutwerts
ant Žemes parpūla ir nugaišta.

Cze turri numanyt', jog ne su wissais Szunnimis tai
wiskas, kas cze saknta, nussiduda, bet su kelleis tiktai tai nussibu-
da, ka cze pirmoje Dalysje girdejom, o tie jau Liggai be pradabant,
tankien jau antra, trecza arba ketwirta Diena nugaisa.

§. 2.

Kadangi is to, kas cze saknta, koznas weik numanyt
gal, kadda Szu pasusi' pradeda, ir Zmonems bey Bandai Isk-
da daryti gal, o sitta Iskda weik galli nukreipi', kad Szunni
uzmusi; tai Karalus sicutimi palepia, kad koznas, kurb Szunni
laika, arba kurriam Szu padutas, jeib je kertu, arba prie Med-
zokles ismokintu, ta Szunni, jey tiktai taipo issiroditu, kaip au-
tai ant pirmo parasita stow, tojau uzmuštu. Kas tai ne da-
rys, o Szu jau taip pasutes, kaip ten ant antro saknta, is-
begs, tai tas, kurrio Szu yra, arba kurriam Szu tikt' padutas
buwo, jengu isbeges ir Iskda dar ne butu padares, taczaus jau
uz tai, kad je ne tojau uzmuše, 20 Doler. Stropą duc' turreš,
o jey tus Punningus ne turretu, ant leturu Medesu i Kestunge ar i
Curtus nugavenimas ir cze diden korawojamas bus. O jengu cze
ir tumi noretu issikalbet, kad Szunni i Stalda wares ir uzrak-
nes, arba kad je prie Lencugd dejes, arba kad pats je gndyt' norē-
jes, arba, kad tam Szunni ans Daikts po Liezumio, (Tollwurm
wadinnamas) ispjauts bumes, tai taczaus sicuti Iskalba jani
nieko ne gelbes, bet taipo, kaip pirma girdejom, stropojamas ar
korawojamas bus.

§. 3.

Lyge Korawone tas iskesti turreš, kurb zinnojo, jog sawo
Szu nu pasuttusio Szunnies ikastas, o je taczaus ne tojaus uz-
muše. O jengu sicuti Szunni dar sittam Zmogui, tai ne zin-
nancam, pardutu, kaipo Kerdzei tai tankien daryt' paprate, tai
toksai anna Korawone trygubay kesti turreš.

§. 4.

Kadangi is to, kad kas sawo pasuttusi Szunni isgndyt
noretu, didi Iskda atsirasti gal, tai ir tai sicuti diden uzdrau-
dzama yra, bau lyge Korawone, gaus.

Bet

Bet kad Liekorus koksai sittioki Szunni isghdyt ir tami
bandyt' noretu, hau tai galima butu, tai jam tai rods Walle
yra, bet issai ta Szunni i druta gellizimi Kurba uzrakint ir uz
kozna Iskada stoweti tur.

S. 5.

Jey pasuttes Szu Iskada padare, tai tas, kurrio jis yra,
arba tas, kurram Szu padutas buvo, anna minnetu Korawone
iskest', o priegtam ir dar per Wyraushbe werzamas bus, pagal
naujus Zemės Istatimus ta padarita Iskada, kaip kalis esqs uz
mofeti ir islygint'.

S. 6.

Kad bille koks Zmogus nu pasuttusio Szunniēs, arba nu
Szunniēs, kursai tiktai pasuttes rodos', ikastas butu, tai arczau-
sas Gentis, arba Pajystemas to Zmogaus, arba ir tas, kurs tai
pirmuczauš isgirst', tojau Liekorui ar Piltezeri, nu Karalaus
tamme Kampe istatitam, arba ir tam Liekorui ar Piltezeri, kurs
arczauš ghwentu, pasakhti tur, kurriems jau ganna prirakita
yra, kaip sittioki Zmogu, gydyt' reiketu. Kurs Liekorui ar
Piltezeri nu to nieko ne pasakys, tas pagal Didumna Iskaddis
cye padaritos stropojams ir korawojamas bus. Szittapo ir ko-
rawojamas bus, kurs pamates, jog pasuttes Szu bille koki A. i.
Jauti, Awi, arba Kaulę ikando, o tikt' meko ne pasake.

Priegtam Karalus s' ttūmi atnaujin' wissas annas Gro-
motas, kurras apie tai, kad Padonai sawo Szunniis prie Lencugo
leikyti ir Brankta prie Rakio priristu, isdawes, ir pagal kur-
ras wissi Szunniis, kurrie wieni ant Wiepkelio ar ant Lauko be
Brankto aplink begines', tojau turreiu pasaujami, arba uzmu-
sami but'. O Karalus dar wien' Kari' Pucktninkams bey
tiems, kurrie Medzokles tur, sittiūmi pawelii' ir palepia, Szun-
niis, Girreša ar ant Lauku aplink beginjanzus tojau pasaut',
o tas, kurrio Szu yra, jey je kas isiriu, 2 Doler. uz Szūwē
uzmofeti tures.

Karalus sittiūmi ir dar sawo Kamaroms, wissiemis Wal-
donams, Landrotams, Amtmonams, Magistrrotams ir Provi-
ninkams irgi wissiemis sittiūmiis Karalaus Szlužauinkams, bey
koznam,

koznam, kurb Prūmā Zemeje laiskā, palēpja, kad pagal šittā
Gromatā tikkraiz elgtusi, taipjau Karalus Wyrausybei palēpja,
kad ant wissā dabot' dātū, jeib niels jo Balg ne peržengtu; o
jeib koznas opie šittā Gromatā zinnotu, tai Karalus palēpēs, tā
nudrukawot' ir dar Zeitungise nudrukawoti dūs.

Taipjau Karalus patš sawo Wardā po šittā Gromatā
parake ir sawo Peczweczū pecwētnē' dawe. Berlines' 20toš' Die-
noje Rowinnio Menesio Nētte 1797.

Priczkus Willus.

v. Blumenthal. v. Heintz. v. Werder. v. Arnim. v. Struensee. v. Schrötter.

№. 296 908 - 10